

XIII. Valmistavan poikain ammattikoulun Johtokunta.

Kaupunginvaltuustolle on Valmistavan poikain ammattikoulun Johtokunta lukuvuodesta 1901—1902 antanut sisällykseltään seuraavan kertomuksen:

„Opetusta Valmistavassa poikain ammattikoulussa ovat lukuvuonna 1901—02 hoitaneet seuraavat opettajat: maist. M. Ahola kirjanpidossa ruotsiksi ja suomeksi, taiteilija A. Federley käsivaraisessa piirustuksessa ruotsiksi ja suomeksi, insinööri A. Olsoni luonnonopissa sekä teknologiassa ja ainesopissa suomeksi, kansakoulunopettajatar H. Petterson suomenkielessä, kansakoulunopettajatar F. Rosqvist ruotsinkielessä, arkkitehti G. A. Sundelin laskennossa suomeksi, arkkitehti E. A. Grönvall mittausopissa ja puutöiden ammattipiirustuksessa ruotsiksi ja suomeksi sekä allekirjoittanut, koulun johtaja, laskennossa, luonnontieteessä sekä teknologiassa ja ainesopissa ruotsiksi, projektsioniopissa ja metallitöiden ammattipiirustuksessa ruotsiksi ja suomeksi. Arkkitehti E. A. Törnwallin sairastumisen johdosta toimivat huhtikuulla sijaisina arkkitehti G. A. Sundelin ammattipiirustuksessa, insinööri A. Åkerman mittausopissa ja insinööri Holming mittausopissa suomeksi. Huhtikuun puolivälistä lähtien hoiti insinööri A. Olsonin tunteja insinööri S. Olin. Työhuoneessa on työharjoituksia hoitanut työnjohtaja F. F. Jokela puunvalmistuksessa sekä työnjohtaja J. E. Sandborg metallinvalmistuksessa, jonka ohessa alatyönjohtajana on ollut työnjohtaja K. M. Bärlund 1 p:ään toukokuuta sekä sitten puuseppä A. L. Sommardahl.

Eri aineissa on läpikäyty seuraavat kurssit.

Äidinkieli.

I Luokka (4 tuntia viikossa). Harjoituksia oikein- ja kaunokirjoituksessa, yksinkertaisempain kirjoitusten sepittämistä, isänmaallisen kirjallisuuden lukemista.

II Luokka (2 t. v.). Hakemusten, todistusten, ilmoitusten ja työselitysten laatiminen, harjoituksia pyöräkirjoituksessa ja tekstauksessa.

Laskento.

I Luokka (5 t. v.). Kansakoulukurssin kertaus, lukujen korottaminen potenssiin ja juurenottaminen, algebralaisten lukujen ja kaavain

selittäminen, yhteenlasku, vähennyslasku, kertomalasku ja jakolasku algebraluvuilla.

II Luokka (4 t. v.). Prosentti-, yhtiö- ja vaihtolaskua, yhteenlaskua vähennyslaskua, kertomalaskua ja jakolaskua algebraluvuilla, yksinkertaisia ekvatsioneja ja ensi asteen tehtäviä yhdellä tuntemattomalla, käsityötuotteiden itse kustannusten ja myyntihintain laskemista.

Mittausoppi.

I Luokka (4 t. v.). Tärkeimmät säännöt mittausopista, pinta- ja volyymlaskuja.

II Luokka (2 t. v.). Mittausopillisten laskujen soveltamista ammatteihin, niinkuin käsityötuotteiden valmistamiseen tarvittavan ainesmenekin laskeminen.

Luonnonoppi.

I Luokka (3 t. v.). Kemian alkeiskäsitteet, kappalten yleiset ominaisuudet, ääni-, valo-, lämpö- ja sähköoppi, mekaniikan tärkeimmät kohdat.

II Luokka (4 t. v.). Mekaniikan tärkeimmät kohdat ynnä selitys lujuusopin ensi alkeista, höyrykoneista, muista moottoreista ja koneista.

Teknologia ja ainesoppi.

I Luokka (2 t. v.). Eri aineiden löytöpaikat, esiinsaanti ja ominaisuudet sekä näiden aineiden käsittelyssä käytetyt aseet ja menettelytavat.

II Luokka (2 t. v.). Edellisen jatkoa.

Kirjanpito.

II Luokka (4 t. v.). Käsityöläisliikkeen kirjanpito 8 kuukauden kuluessa, eri vakuutuslajien, säästö- ja sairaskassain selitys, liikekirjeiden laatiminen.

Käsivarainen piirustus.

I Luokka (6 t. v.). Mittausopillisten koristeiden piirustaminen sekä väritettyjen lehtien ja kukkain stiliseeraus.

II Luokka (4 t. v.). Edellisen jatkoa, kipsimallien mukaan piirustaminen varjoja kuvaten, perspektiivipiirustus.

Projektsionioppi.

I Luokka (6 t. v.). Mittausopillinen piirustus, kappalten projektsioni, leikkaus, taso- ja pintain levitys, kappalten läpätunkeminen, varjot.

Ammattipiirustus.

II Luokka (8 t. v.). Ammattipiirustus mallien, luonnosten ja kuvien mukaan.

Verstastyö.

I Luokka (12 t. v.). Puutöitä, nimittäin sahaus-, vuolu-, viila-, kaveri-, taltta-, höyläys-, koverrus-, sorvaus- ja veistoharjoituksia. Metallitöitä, nimittäin viila-, vasara- ja meisseliharjoituksia, niinkuin neli- ja kahdeksasivuisen prisman, kuution, pyramiidin, mutterikulman, tavallisten kiilan- ja lohenpyrstönmuotoisten jälkien, pöyreiden tappien ja eri sijoitusten tekeminen mitan mukaan, meisselin veistäminen, pultin sorvaus, raudan kiertäminen, erilaisten peltiteosten niittaus ja juottaminen.

II Luokka (12 t. v. ja sitä paitsi 24 t. v. kesällä).

1) Puutöidenosasto. Sauma-, kiiri-, puntti-, nuotta-, naula-, pinna-, valssi-, risti-, lohenpyrstö-, aste-, pyöreätappi-, uurretappi-, uurre- ja sinkkiyhdistämisä sekä niiden sovitteluja oven- ja ikkunakehien ja puitteiden, huonekalujen, sorvaustöiden, mallien y. m. valmistamisessa.

2) Metallitöidenosasto. Vaikeampia sijoituksia, erilaisten kärkien, meisselien, kaverien ja mutterien takominen, pyöreä- ja litteäraudan taitutus, erilaisten pulttien, koonin, pallon ja tasapinnan sorvaus. Sovelluksia erilaisten työkalujen valmistamisessa, niinkuin mallikulmain, merkki-puikkojen, kalvinporain, pyörä- ja jalkaharppien, piirustinten, kaariharppien y. m.

Syyslukukauden alussa sisäänkirjoittautui 58 oppilasta, joista 23 ruotsin- ja 35 suomenkielistä. Heistä oli 13 ruotsalaisella ja 29 suomalaisella ensimmäisellä luokalla sekä 10 ruotsalaisella ja 6 suomalaisella toisella luokalla. Kevätlukukauden lopussa oli jälellä 56 oppilasta.

Oppilasten ikä, syntymäpaikka ja edellinen koulu näkyy seuraavasta taulusta.

<i>Oppilasten ikä.</i>		<i>Syntymäpaikka</i>	
13 vuotta	9	Helsinki	44
14 ”	21	Uusimaa Helsingin ulkopuolella .	6
15 ”	20	Muu Suomi	8
16 ”	4		
17 ”	3		
19 ”	1		
	Summa		58
		<i>Edellinen koulu</i>	
		Ylempi kansakoulu	56
Keski-ikä	14,6	Lyseo	2
		Summa	58

Päästötodistuksen ruotsalaiselta osastolta saivat 31 p:nä toukokuuta seuraavat oppilaat:

Puutöidenosastolta: Julius Bernhard Sundberg ja Uno Edvard Grönmark.

Metallitöidenosastolta: Gustaf Valdemar Eklund, Frans Erik Eriksson, Emil Henrikson, Karl Reinhold Idström, Oskar Emil Lundell ja Karl Evert Sarlund.

Päästötodistuksen suomalaiselta osastolta saivat seuraavat oppilaat:

Puutöidenosastolta: Antti Koistinen.

Metallitöidenosastolta: Kalle Andersin, Oskari Mauri Karlberg, Frans Einar Leinonen, Lauri Johannes Jokinen ja Harald Juusenpohja.

Ruotsalaiselle toiselle luokalle ylennettiin 12 oppilasta, niistä 4 ehdollisesti, suomalaiselle toiselle luokalle 17 oppilasta, joista 5 ehdollisesti.

Seuraaville toiselle luokalle ylennetyille oppilaille annettiin 55 markan apuraha jaettavaksi 5 markalla kuukaudessa ensi lukuvuonna: Johan Holmille, Anders Herman Torniaiselle, Johan Leonard Wilkmannille, Toivo Henrik Wiitaselle.

Palkinnoksi saivat harppilaatikon, viivottimia ja piirustuslaudan seuraavat oppilaat: Julius Bernhard Sundberg, Antti Koistinen, Birger Leopold Andersson, Gustaf Hjalmar Granfelt, Einar Mauritz Salin, Sulo Arvid Einar Einiö, Lauri Ensi Ilmari Eriksson, Aksel Järvenpää, Herman Waldemar Santala, Johan Leonard Wilkman ja Toivo Henrik Wiitanen.

Palkinnoksi annettiin taas omakätisesti työpajassa valmistettuja työkaluja seuraaville oppilaille: Gustaf Waldemar Eklundille, Frans Erik Erikssonille, Oskar Emil Lundellille, Oskari Mauri Karlbergille ja Frans Einar Leinoselle“.

Opetusta on vuonna 1902 anr

O p p i a i n e e t	M a a n a n t a i				T i i s t a i			
	I L.		II L.		I L.		II L.	
	Ruots.	Suom.	R.	S.	R.	S.	R.	S.
Äidinkielessä	9-10	—	—	12-1	—	12-1	9-10	
Laskennossa	12-1	4-5	8-9	—	8-9	4-5	—	9
Mittausopissa	8-9	9-10	4-5	—	—	—	—	
Luonnonopissa	—	8-9	9-10	5-6	9-10	5-6	12-1	
Teknologiassa ja ainesoppissa	—	—	—	—	2-3	—	3-4	8
Kirjanpidossa	—	—	—	4-5	—	—	—	4
Käsivarapiirustuksessa	10-12	—	—	—	3-5	10-12	—	
Projeksioniopissa	—	2-4	—	—	—	—	—	
Ammattiopirustuksessa	—	—	10-12	10-12	—	—	10-12	10
Verstastyössä	4-6	10-12	2-4	8-10	10-12	8-10	4-6	2

raavan lukujärjestyksen mukaan.

Keskiviikko				Torstai				Perjantai				Lauantai			
I L.		II L.		I L.		II L.		I L.		II L.		I L.		II L.	
R.	S.	R.	S.	R.	S.	R.	S.	R.	S.	R.	S.	R.	S.	R.	S.
-10	—	—	—	10-11	2-3	11-12	—	9-10	12-1	—	3-4	—	2-3	—	—
-11	4-5	8-9	10-11	8-9	9-10	10-11	—	—	9-10	9-10	4-5	8-9	—	—	4-5
-9	9-10	—	4-5	—	3-4	—	4-5	4-5	—	12-1	—	4-5	3-4	—	—
—	—	9-10	5-6	9-10	—	—	8-9	—	—	—	5-6	9-10	9-10	2-3	—
—	8-9	—	—	—	—	—	—	8-9	8-9	—	—	—	—	3-4	8-9
—	—	4-5	—	—	—	4-5	9-10	—	—	8-9	—	—	—	4-5	9-10
—	—	10-12	2-4	—	—	2-4	10-12	—	10-12	—	—	2-4	10-12	—	—
-1	2-4	—	—	11-1	4-6	—	—	2-4	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10-12	10-12	—	—	10-12	10-12
-6	10-12	2-4	8-11	4-6	10-12	8-10	2-4	10-12	4-6	2-4	8-10	10-12	4-6	8-10	2-4